

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Episcopo Ostiensi apostolicae sedis Legato.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

quod ad purgandam & famam & conscientiam redundabit. Vnde non permittatis vos aliquo modo seduci sub specie pietatis ab iis qui non communem sed specialem utilitatem inquirunt; quoniam ad hoc principaliter debet Principis electio procurari, non ut provideatur certa personæ, sed ut reipublicæ consulatur, quod utique fieri non potest, nisi persona Principis provida sit & iusta, strenua & honesta. Ut autem de nostro beneplacito & consilio reddamini certiores, dilectum filium Ægidiū Acolythum nostrum, virum providum & discretum, nobis & fratribus nostris merito suæ probitatis acceptum, de cuius plenè fidelitate confidimus, ad vos duximus destinandum, cui in iis quæ vobis ex parte nostra proponet indubitata fide credatis. Quia verò per falsarios multa solent sæpius obtineri, si forsitan, quod non credimus, aliqua litteræ contra tenorem præsentium ante datam istarum quasi à nobis apparuerint impetratæ, ipsas noveritis esse falsas. Datum Laterani.

MAGVNTINO ARCHIEPISCOPO,
Episcopo Sabinensi.

Epist. 22.

Sicut frequenter tibi proposuimus viva voce, non est qui post Romanum Pontificem vel in Ecclesia Romana vel in imperio Romano tantum locum obtineat quantum obtines in utroque. Vnde te oportet sollicitè vigilare ut iuxta quod de tua fraternitate confidimus, & honorem imperij cum Ecclesiæ exaltatione procuret, & augmentum Ecclesiæ cum imperij promoveas incremento; quatenus per tuæ sollicitudinis studium inter Ecclesiam & imperium pax perpetua conservetur. Miramur autem non modicum quòd cum publicè nobis coram fratribus promiseris viva voce quòd nihil priùs finaliter de imperij ordinatione tractares quàm per litteras & nuntios tuos nostræ consuleres beneplacitum voluntatis, nuper in colloquio quod fuit inter Andernacum & Confluentiam te procurante, sicut pro certo didicimus, celebratum aliquid diceris quasi finaliter tractavisse, cum facta compromissione in quosdam Principes tam ecclesiasticos quàm etiam seculares, quod illi decreverint in colloquio quod in proximo est conductum ab universis debeat observari. Quia verò nec litteras nec nuntios super hoc, licet expectassemus non modicum, à tua fraternitate recepimus, ne videremur meritò negligentes si propositum nostrum antequam prædictum colloquium celebraretur non exprimeremus Principibus, dilectum filium Ægidiū Acolythum nostrum, virum providum & discretum, nobis & fratribus nostris merito suæ probitatis acceptum, ad te principaliter & ad alios Principes destinamus, per ipsum & litteras quas dirigimus Principibus universis intentionis nostræ beneplacitum & salubre consilium, sicut ex eis colligere poteris, apertius innuentes. Rogamus igitur fraternitatem tuam, monentes attentius & exhortantes in Domino, & per apostolica tibi scripta mandamus quatenus cum plenè intentionem nostram, cum adhuc præsens apud nos existeres, intellexeris, taliter annuas votis nostris, taliter in hoc negotio te habere procuret ut contra communem utilitatem tam

Ecclesiæ quàm imperij nihil penitus attentetur. Ad hæc, prædictum Acolythum nostrum benigne recipias, & ea quæ tibi ex parte nostra duxerit proponenda & sine dubitatione credas & studeas efficaciter adimplere; ut zelus quem in juventute tua circa honorem Ecclesiæ prædecessorum nostrorum temporibus habuisti, diebus etiam nostris in tua senectute proficiat in effectum; & qui pro illa hætenus legitime certavisti, cursum studeas tui certaminis laudabiliter consummare; ut securè cum Apostolo clames: *Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi; ideoque reposita est mihi corona iustitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa die iustus iudex.* Datum Laterani.

NOBILI VIRO DVCI BRABANTIAE
& uxori eius.

AD nostram noveritis audentiam pervenisse quòd quidam genealogiam vestram à longè calculantes, dilectam in Christo filiam nostram nobilem mulierem [Mariam] filiam vestram carissimo in Christo filio nostro Ottoni filio quondam illustri memorix [Henrici] Ducis Saxonix sponso suo electo & coronato in Regem affinitatis linea ultra quartum gradum, quod vos non recognoscitis, mussitant pertinere, licet matrimonium ipsum nullus accuset. Ut autem conscientia vestra non tam purgetur quàm consolidetur, fuit postulatum à nobis ut super hoc dignaremur misericorditer dispensare. Si ergo res ita se habet, securè, propter multam & magnam utilitatem quæ de ipso matrimonio proventura speratur, ad consummationem ipsius cum divini nominis reverentia procedatis. Datum Laterani.

PRINCIPIBUS ALAMANNIÆ.

UT ij qui super provisione imperij, quam fore laudabilem in omnibus affectamus, nostris monitis salubribus acquiescent, apostolicæ sedis patrocinio specialius foveantur, præsentibus litteris duximus intimandum quòd omnes qui cum eo qui assumptus in Principem, nostram obtinuerit gratiam & favorem, compositionem inierint, super possessionibus, dignitatibus, & honoribus dante Domino manutene curabimus & fovere, facientes eam auctoritate apostolica inviolabiliter observari, ceteris nihilominus secundum officij nostri debitum apostolicæ sedis gratiam impensuri. Datum Laterani.

EPISCOPO OSTIENSI
apostolicæ sedis Legato.

UT carissimos in Christo filios nostros Philippum Francorum & Iohannem Anglorum Reges illustres ad apostolicæ sedis obsequium plenius inducere valeas & in eius devotione firmius solidare, præsentium tibi auctoritate concedimus, per apostolica scripta mandantes quatenus si qua forsitan inter se vel cum aliis obligatione tenentur illicita, eam securè dissolvas, cum secundum Prophetam dissolvere debeamus colligationes impietatis & fasciculos deprimentes. Illam enim colligationem censemus illicitam quæ regix devotionis obsequium

Epist. 23.
Vide infra
epist. 65.

Epist. 24.

Epist. 25.

erga sedem apostolicam impediret, præsertim in illo negotio quod super imperij Romani ordinatione versatur. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c. Si quis autem &c. Datum.

TREVIRENSI ARCHIEPISCOPO.

Epist. 16.

Gravem contra te nobis venerabilis frater noster Colonienfis Archiepiscopus querimoniam destinavit, quod cum ei juramento præstito promisisses te recepturum & habiturum pro Rege quem ipse reciperet & haberet, & ut hoc plenius observares, thesaurum Colonienfis Ecclesiæ pro certa tibi pecunia obligasset, tu hæcenus nec juramentum servasti, nec restituisi thesaurum. Quia verò secundum Apostolum sapientibus sumus & insipientibus debitores, unde nec volumus nec debemus postulantis justitiam denegare, fraternitati tuæ per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus si res ita se habet, eidem Archiepiscopo taliter satisfacias de præmissis quod ei justa de te non remaneat materia conquerendi. Alioquin & thesaurum illi restituis, & de juramento non observato te nostro conspectui responsurum usque ad initium quadragesimæ præsentis. Quod si facere fortè contempseris, noveris nos venerabili fratri nostro Cameracensi Episcopo dedisse firmiter in mandatis ut sublato contradictionis & appellationis obstaculo te ab officio pontificali suspendat, tuamque nobis non differat contumaciam intimare. Datum.

Cameracensi Episcopo scriptum est super hoc.

MAGVNTINO ARCHIEPISCOPO,
Episcopo Sabinenfi.

Epist. 17.

Carissimus in Christo filius noster Otto, de quo in Regem electo & coronato quid nobis complaceat, tua, sicut credimus, fraternitas non ignorat, gravem nobis querelam contra Landgravium Thuringiæ destinavit, quod cum ei fecisset hominum & fidelitatem jurasset, de manu ejus multis præsentibus regalia recipiens cum vexillo, & ut plenius & firmitus quod juraverat observaret, certam illi dedisset pecuniæ quantitatem & Northusiam contulisset in feudum, ipse tamen & quod juraverat non servavit, & adhuc detinet quæ recepit. Nos autem in hoc fraternitati tuæ cupientes deferre, quam sincera diligimus caritate, cum idem Landgravius neptem tuam habeat in uxorem, fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus ipsum ex parte tam nostra quam tua moneas attentius & inducas ut si fortè juramenti religionem contra salutem & famam suam transgredi non veretur, saltem restituat quæ recepit. Alioquin, quantumcunque sibi deferre pro tuo velimus honore, quia tamen facti sumus secundum Apostolum sapientibus & insipientibus debitores, unde nec volumus nec debemus postulantis justitiam denegare, ipsum ad alterum prædictorum per excommunicationem in personam & interdictum in terram secundum officij nostri debitum compellemus. Datum &c.

Cameracensi Episcopo scriptum est super hoc.

ILLVSTRI REGI ANGLORVM.

Epist. 18.

Illa te cordis puritate diligimus ut quoties ea nobis de tuis actibus referuntur quæ prudentiam resonant & virtutem, jucundo tibi congratulemur affectu, & si quid fortè de tuis audimus operibus quæ famæ tuæ derogant & honori, mæsto tibi spiritu condoleamus, cupientes ea te semper efficere quæ ad profectum & exaltationem regni sublimitatis accedant, & ab iis penitus abstinere quæ tibi vergunt ad injuriam & jacturam. Sanè quid egeris circa carissimum in Christo filium nostrum Ottonem nepotem tuum tua te conscientia conveniat & accuset, & utinam ita satagas super hoc tuum errorem corrigere ut infamiam aboleas & jacturam. Quia verò, quantumcunque tibi deferre velimus, postulantis justitiam nolumus denegare, cum secundum Apostolum sapientibus sumus & insipientibus debitores, ad gravem prænominati nepotis tui querelam paternum respectum habentes, serenitatem tuam moneamus attentius & exhortamur in Domino, per apostolica scripta mandantes quatenus pecuniam quam inclytæ recordationis Richardus Rex frater tuus ei testamento legavit, ad cujus solutionem juramento diceris obligatus, ipsi solvere non omittas, ut sua saltem illi restituas qui de tuis ei debueras subvenire. Alioquin nos in sua sibi justitia nulla deerimus ratione quò minus secundum officij nostri debitum procedamus. Datum.

Cantuariensi Archiepiscopo scriptum est super hoc.

DELIBERATIO DOMINI PAPÆ
Innocentij super facto imperij de tribus electis.

Epist. 29.

In nomine patris & filij & spiritus sancti. Interest apostolicæ sedis diligenter & prudenter de imperij Romani provisione tractare, cum imperium noscatur ad eam principaliter & finaliter pertinere; principaliter, cum per ipsam & propter ipsam de Græcia sit translatum, per ipsam translationis aëtricem, propter ipsam melius defendendam; finaliter, quoniam Imperator à summo Pontifice finalem sive ultimam manus impositionem promotionis propriè accipit, dum ab eo benedicatur, coronatur, & de imperio investitur. Quod Henricus optimè recognoscens, à bonæ memoriæ Celestino Papa prædecessore nostro, post susceptam ab eo coronam, cum aliquantulum abscessisset, rediens tandem ad se, ab ipso de imperio per pallam auream petiit investiri. Sicut autem nuper tres sunt in Reges electi, puer*, Philippus, & Otto, sic tria sunt circa singulos attendenda, quid liceat, quid deceat, quid expediat. Circa puerum quidem filium Imperatoris Henrici facie prima videtur quod non liceat contra ejus electionem venire, quæ* juramento est Principum roborata. Nam etiam juramentum illud videatur violenter extortum, non est tamen ideo non servandum, cum licet juramentum quod Gabaonitis præstiterunt filij Israël fuerit per fraudem subreptum, illud tamen nihilominus decreverint observandum. Præterea etiam à principio fuerit sic extortum, postmodum tamen pater ejus intelligens se per-

Vide Roger de Hoveden ad an. 1200. pag. 799. & 801. edit. Francof.

* id est, Fridericus Rex Siciliae.

* Vide gesta Innoc. III. cap. 19. & Godfrid monac. S. Pantaleon. ad ann. 1196. & 1199.